

Ebba Busch Thor: Almedalstal 2019

Talare

Ebba Busch
Partiledare

Datum

6 juli 2019

Plats

Almedalen

Mitt tal idag kommer att handla om de grupper som lämnas efter med dagens politik. De förbisedda. De bortglömda. De människor som socialister, radikaler och liberaler inte orka med – eller i alla fall inte har någon politik för. Trots att de borde stå i fokus för debatten. Men talet kommer också handla om hur det politiska spelfältet skiftat mot en ny social borgerligt. En borgerlighet som redan idag är den starkaste rösten i svensk politik för samhällsgemenskap. * För mycket har förändrats i svensk politik det senaste året. När jag stod här för ett år sedan lovade jag att en röst på Kristdemokraterna var en röst på en ny regering. Och om chansen fanns att avsätta Stefan Löfven så skulle vi inte börja darra på valnatten. Tyvärr var två av mina forna alliansvänner svagare i köttet. Innan valet lovade de ett nytt ledarskap för Sverige. Men de valde till sist den statsminister som hösten 2015 lät Sverige stå ledarlöst. Som gav oss säkerhetskrisen hos transportsstyrelsen. Och som mörkade Begler-skandalen. Den statsminister som fördubblade vårdköerna, ryckte undan stödet till funktionsnedsatta och lät polistätheten minska samtidigt som brottsligheten ökade. Detta borde varit bevis nog för behovet av en ny regering. Jag trodde ärligt talat att vi var förbi den tid då det ansågs som självklart att Socialdemokraterna skulle prenumerera på makten. Stefan Löfven är inte rätt man att leda Sverige. Vårt mål är en ny statsminister. Sverige behöver ett nytt ledarskap. *** Varje parti ska självfallet göra det som de tror är rätt. Problemet med januariöverenskommelsen är inte att partier samarbetar. Det är att avtalet inte bygger på några gemensamma värderingar. Det bygger på en banal basarhandel. S, C, L och Mp satte sig ner och lekte: ”ska vi byta reformer med varann”. Marknadshyra mot ministerpost. Ministerpost mot grön skattepropp. Grön skattepropp mot ett kunskapslyft. Till sist var alla nöjda med sin lilla hög. Men var fanns ledarskapet? Var fanns analysen av vilka problem som ska lösas? Och vad var det för helhet som svenska folket fått? Vi behöver inte basarhandlarpolitik – vi behöver värderingsburen politik. *** Att låta politiken bottna i värderingar – i människosyn – det ger ett rättesnöre som gör att man kan skilja viktigt från mindre viktigt. Om man inte grundar sin politik i

värderingar faller man lätt offer för särintressen eller kortsiktig prestigejakt. Följande principer är utgångspunkter för kristdemokratin. Människans unika värde. Vårt behov av att leva i gemenskap med andra. Tilltron till enskildas skaparkraft. Vår inneboende längtan efter frihet och rättvisa. Men också vår eviga ofullkomlighet och behov av nåd. Dessa värderingar bär vår politik. Jag skulle vilja se mer av samarbete och samtal i svensk politik – generellt alla partier. Som jag sa mitt problem med januariöverenskommelsen är inte att partier samarbetar. Mitt problem är att januaripolitiken lämnar stora grupper i vårt samhälle utanför. Jag talar om de förbisedda. De som inte fick följa med till den där skärgårdsön där januariöverenskommelsens slöts. De som lämnades efter. Vi har ett ansvar att vara deras röst. En röst för de som annars ingen har. En röst för samhällsgemenskap. *** Vilka är det då jag pratar om – när jag säger de förbisedda? Jag menar till exempel de närmare 90 000 som väntat olagligt länge på vård. Det handlar inte enbart om personer med enkla åkommor där väntetiden ”bara” innebär onödig smärta och onödigt lidande. Det hade varit problematiskt nog. Nej, den långa väntan på vård innebär för många att sjukdomen förvärras och ibland inte kan botas. I slutet av förra året Lex Maria-anmälde Skånes universitetssjukhus sin egen vårdkö. Köerna hade skadat patienternas hälsa. Fyra människor hade dött. De hade inte fått operation i tid. Medan de väntade på sin tur spreds cancern i kroppen. Jag hörde på radio om Roger Johansson som överlevde sin cancerdiagnos. Trots att han fick vänta ett halvår på operation. Han berättade att väntetiden kändes som att sitta på osäkrad handgranat. Varje dag – hela hela tiden tänkte han tanken: Är det nu det sker? Är det idag cancern går ut i skelettet? Januaripartierna har ägnat det senaste halvåret åt att fåktas om hur de fyra nya miljarder som M/Kd-budgeten anslog till sjukvården ska fördelas. De bestämde sig för att de skulle styra Sverige ihop – men när förhandlingarna skedde verkar sjukvården slängts med mest som en eftertanke. Jag vet inte om ni hörde Jan Björklund i SVT:s debatt tidigare i våras när han fick frågan om hur vårdköerna ska kortas? Han slog ifrån sig ansvaret. Han sa att det ska ju fixas ute i landstingen. Och så låter i praktiken alla januaripartierna. Jag kan hälsa dem att om deras plan är att landstingen själva ska lösa vårdköerna – då är det lika bra att plocka fram fällstolen, sätta en kaffekanna på kokning och börja titta i kapp de 8 527 avsnitt som hittills visats av serien Hem till gården. För det kommer bli oerhört en lång vänta. *** Landstingen kan inte lösa sjukvårdens problem för landstingen har själva blivit en del av sjukvårdens problem. De var rätt lösning på gårdagens utmaningar. Idag är de byråkratiska, ineffektiva och präglade av revirtänkande. Tiden har helt enkelt sprungit ifrån dem. Nu är det dags en gång för alla att släppa den

politiska prestigen och sätta patienterna i centrum. Avskaffa landstingen. Låt staten ta över ansvaret. Var du bor i landet ska inte avgöra dina chanser att överleva svår sjukdom. Det är nog nu. *** Det går inte att tala om de förbisedda utan att tala om våra äldre. Januariöverenskommelsen sträcker sig över 73 punkter. Det vet vi alla vid det här laget. Av dessa är det en som handlar om äldreomsorgen. Ja, alltså egentligen inte en hel punkt – utan två halva punkter. Men låt oss i sammanhanget vara generösa och slå ihop det till en hel. Detta samtidigt som de fick plats med en halv A4 sida om ”cirkulär och biobaserad ekonomi”. Det duger inte. Fram till 2026 behövs 32 000 nya äldreboendeplatser. Men januaripartierna har alltså ingen strategi för att nå dit. När det inte byggs äldreboenden – då byggs det istället murar runt våra äldre. Sten efter sten tills det enda som hörs innanför bostadens väggar är ljudet när hemtjänsten stänger dörren – och sedan den ekande ensamheten. Vi kristdemokrater pratar ofta om äldres rätt till värdighet. Det är ett luddigt begrepp – jag vet. Men man ser i en människans ögon när värdigheten tas ifrån dem. Det jag undrar är hur vissa kommunalråd kan se sig själva i spegeln. De som slösat bort de gångna sötebrödsdagarna på dyra sporthallar (det hade man minns råd med), lyxiga badhus och rena prestigeprojekt. Jag är stolt över alla våra kristdemokratiska nej-sägare runt om i landet. Som vågar prioritera välfärden. Vågar prioritera äldreboenden före skrytbyggen. Som investerar i vår samhällsgemenskap. För vi kristdemokrater vi lovar inte allt till alla. Men vi håller vad vi lovar. *** Så låt mig då lova en sak idag. Vi kristdemokrater kommer aldrig infoga oss i det ensidiga Stockholmsperspektiv som ledande politiker och höga tjänstemän ger uttryck för i maktens korridorer. För det finns där och det gör att det svenska hjärtlandet – vår landsbygd och våra små och medelstora städer – hamnar i skymundan. Blir förbisedda. Jag bor själv på landsbygden utanför Uppsala. Vi har inte kommunal väg eller VA. Det är bonden ett par gårdar bort – inte kommunens plogar – som gör att jag kommer till jobbet på vintern. Det är inte gles- eller avfolkningsbygd men det räcker att bo en bit utanför en större stad för att märka att man då också ser lite annorlunda på en del saker. Man börjar undra saker som varför Stefan Löfven tycker att polisen ska göra ännu fler kontroller av två av våra mest laglydiga samhällsgrupper – jägarna och sportskyttarna – samtidigt som skjutningar i själva verket beror på att tullen inte kan få stopp på inflödet av illegala vapen? Och man börjar fundera på varför det finns så många analyser av hur bostadsbristen dämpar tillväxten i storstäderna men betydligt färre om hur dyra drivmedel minskar tillväxten runt om i landet? Januaripartierna säger sig nu vara överens om en grön skatteväxling. Det verkar gå till ungefär så här. De gröna i miljöpartiet

höjer skatterna för folk som bor på landet. Medan de gröna i centerpartiet sänker skatten för höginkomsttagare i storstäderna. Fortsätter januaripartierna rikta skattesänkningarna till de rikaste och skicka notan till landsbygden och små- och medelstora städer – så kommer vi få en ny flyttpolitik. Men flyttlassen kommer inte bara gå från landsbygden till staden. Nej, flyttpolitiken kommer också transportera hårt arbetande familjer rätt ut ur medelklassen. Vi vill också se skattesänkningar och mer skatteväxling. Men när vi sänker skatten – då riktar vi lättnaderna till de som behöver det som mest: Pensionärer, barnfamiljer och låginkomsttagare. Så att medelklassen växer, klyftorna minskar och landet håller samman. Det är skattepolitik för samhällsgemenskap.

***Januariöverenskommelsen är också märkbart tyst om just barnfamiljernas situation – och det faktum att det har blivit allt svårare för en familj att köpa sig en egen bostad. 1970 fick en arbetare ett genomsnittligt småhus för motsvarande tre och en halv årslön. 1990 – tre och en halv årslön. År 2000 var priset fyra årslöner. Idag? Åtta årslöner. I Stockholms län femton årslöner. Det har aldrig varit svårare för en ung arbetarfamilj att köpa en egen täppa. 8 av 10 svenskar som är inne i barnåren vill helst av allt bo i ett egnahem. Och det är lätt att förstå varför. I ett eget hus finns det plats för såväl barnens tågbanda som barfotaspring i trädgården. Men när januaripartierna pratar bostäder då pratar de bara om hyresrätter. De verkar tro att människor drömmer om en hyrestrea! Hyresrätten passar människor väl under vissa delar av livet – inget snack om den saken. Men trygga familjer och en stark medelklass bygger man genom att fler får äga ett hus eller en bostadsrätt. Det är inte politikens uppgift att sätta småhuspriser. Men det är politikens ansvar att få fram fler tomter, göra det lättare att bospara och få till rimligare krav på egeninsats. Villan ska inte vara en lyxprodukt för höginkomsttagare. Det ska inte vara så att barn måste ha rika föräldrar för att de ska kunna springa genom vattenspridaren på en egen gräsmatta. En gång i tiden var det socialdemokraterna som stred för att arbetarfamiljer skulle kunna köpa sig ett eget hus. Idag är det Kristdemokraterna som kämpar för att även en arbetarfamilj ska kunna förverkliga villadrommen.

*** Ni kan vara säkra på att när vi lyfter familjers situation så kommer januaripartierna vilja tala om jämställdhet. Åh det gör jag så gärna. För är det några som tillhör de förbisedda i vårt land är det de sjukskrivna kvinnorna – många av dem offer för en misslyckad familjepolitik. Kvinnors överrepresentation i sjuktalen är bland de högsta vi sett. Statistiken skvallrar. Risker för att bli sjukskriven fördubblas bland kvinnor två år efter att de fött sitt andra barn. Och de kvinnor som löper störst risk – lyssna noga nu – är ”karriärkvinnor” som delar föräldrapenning och VAB lika med sina män. Men

det hörs inte så ofta i debatten. Lösningen är förstås inte att kvinnor ska sluta jobba eller att män ska sluta att VAB:a och ta ut föräldradagarna. Absolut inte. Men vi måste se att vi bränner ut kvinnor med krav som gränsar till det orimliga! Snabb karriär, barn och den perfekta hälften/hälften relationen. Men låt mig framföra en radikal tanke. Jämställdhet kanske inte ska vara att kvinnor gör karriär enligt en manlig norm – utan friheten att bryta denna norm? Att göra karriär på ett nytt sätt. Vi måste sluta ställa jobb och familj mot varandra. De flesta kvinnor vill kombinera arbete och familjeliv. Jämställdhet är friheten att själv forma sig ett gott liv. *** Såg ni den glädjande nyheten som kom i juni om dubbeldagarna? Alltså möjligheten för mamma och pappa att ta ut föräldradagar samtidigt. Den reformen fick vi kristdemokrater in i föräldraförsäkringen. Och enligt forskning vid Stanford University har det fått effekt. Tack vare dubbeldagarna är idag färre kvinnor sjukskrivna än vad som annars hade varit fallit. En direkt följd av att familjer fick mer frihet att själva lösa sitt livspussel. Det är alltså inte fler pekpinnar utan mer egenmakt – och tid tillsammans – som skapar trygga och friska familjer. *** Detta är grunden för den kristdemokratiska jämställdhetspolitiken. En generös och flexibel föräldraförsäkring så föräldrar kan hitta den lösning som passar just dem. Höjda kvinnopensioner genom fler barnrättsår. Och små barngrupper i förskolan så man kan oroa sig mindre för hur knytet har det om dagarna. Om feminism är rörelsen för jämställdhet – ja då behöver vi verkligen en ny feminism. Vi kvinnor behöver färre pekpinnar och fler reformer som hjälper det stora flertalet av oss. Vi behöver inte en elitfeminism vi behöver en vardagsfeminism. *** En som dagligen möter förbisedda kvinnor i vårt land är Sohelia Fors. Hon driver mötesplatser för kvinnor som lever i miljöer präglade av hedersförtryck. Hennes tehus är den fristad som Sverige borde ha varit. Och ingen som fått en inblick i den verksamheten kan tvivla på problemet med hedersvåld eller dess omfattning. Man hade kunnat tro att tystnadens tid var förbi. Men trots att det var beslutat att hedersrelaterat förtryck specifikt skulle uppmärksammas i en ny läroplan – har Skolverket valt att utelämna just de orden ur sitt förslag. Bland de som rekommenderar att man ska stryka de orden finns Jämställdhetsmyndigheten. Jag skulle då vilja komma med en annan rekommendation. Låt oss dra ett stort rött streck över hela den aktivistiska myndigheten. Vad är en jämställdhetsmyndighet värd om den inte står upp för de förbisedda kvinnorna? Tystnadens tid ska vara förbi. I Sverige ska alla kvinnor leva i frihet. Oavsett bakgrund. Oavsett religion. Oavsett hudfärg. Sverige ska vara en fristad. *** Vi vet att kvinnor i utanförskapsområden ofta lider dubbelt. Dels av segregationen. Och dels av parallella samhällsstrukturer.

Ibland frågar folk mig: ”Vad menar du med egentligen med parallellsamhällen?” Åk till Angered och träffa flickan Amal som går på den kommunala lågstadieskolan – och lyssna på henne. Låt henne berätta om hur hon står ensam på rasterna för att de andra barnen blivit förbjudna att leka med henne. Hur glåpord kastas efter hennes mamma. Hur de har nekats att handla i vissa butiker..... Bara för att de inte bär slöja. Då kommer du inse vad ett parallellsamhälle är. Januaripartierna säger att de ska ta krafttag genom att förbjuda konfessionella friskolor. De har alltså inte ens fattat hur problemet ser ut. För Amal går i en kommunal skola. Och den friskolerektor som nyligen sattes i förvar av svensk säkerhetspolis – för att han hade nära kopplingar till våldsbejakande islamism – han var rektor för en icke-konfessionell skola. Den var på pappret sekulär. Islamisterna är alltså två steg före januaripartierna. Vi har förslagit ett förbud mot att diktaturer finansierar moskéer i Sverige. Vi säger nej till institutionaliserade böneutrop. Och vi vill ha skarpa inspektioner på alla skolor i riskzonen. Kristdemokraterna kommer aldrig acceptera parallellsamhällen. Vi står upp för samhällsgemenskap. *** När vi talar om behovet av samhällsgemenskap – då menar vi också i hela samhället. Penningtvättsskandalen på Swedbank är ett tecken på en värderingskris i vissa delar av näringslivseliten. Våra största banker är alla avgörande kuggar i vår samhällsekonomi. Och de vet deras ledningar. Det lägger ett moraliskt ansvar på dem – som de inte kan fransäga sig. Ett ansvar att inte ta oproportionerliga risker eller gå in i etiska gråzoner. Därför om det går snett så är det inte bara banken som går omkull. Hela Sverige kan dras ner. Folk kan tvingas gå från hus och hem. Ändå ser vi en svensk bank i en internationell penninghärva. Man misstänkts för att ha vilselett granskare. Gett känslig förhandsinformation till utvalda aktieägare. Och sparkat anställda som slagit larm. Men på bankerna är det höga löner och bonusar till en liten klick av ”managers” – som till och med får en meritokrat att rodna. Samtidigt som riskerna fördelas ut på pensionssparare, skattebetalare och småföretagare. Den mentaliteten som tycks råda inom vissa kretsar får mig att undra om inte det borde klassas som ett vertikalt parallellsamhälle. Hederlighet, långsiktighet och etik – det är de värden som bygger ett friskt näringsliv och en stark samhällsgemenskap. Den som fått mycket att förvalta – har också ett större ansvar. Det gäller även våra banker! *** I höstens val röstade svenska folket för förändring. De röstade på partier som lovade ett nytt ledarskap. Aldrig har de icke-socialistiska partierna varit större. Ändå styr idag socialdemokraterna. Hur hamnade vi här? En viktig anledning är att de två liberala partierna visat sig vara svaga för vad vi kan kalla för socialdemokraternas ”psykologiska krigsföring” – deras

smutskastningskampanjer helt enkelt. När man inte trodde att debattnivån i Sverige kunde sjunka mer då tar socialdemokraterna fram en spade och börjar gräva. Det är brunsmetning. Lögner om abortmotstånd. Och personliga attacker på kvinnors utseende och klädsel. Och istället för att då vila trygga i sina egna värderingar har liberalerna först blivit skrämda av – och sedan skrämt upp sig själva – med historier om högerspöken. Så här kontrollerar socialdemokraterna idag sina partners. ”Titta ett högerspöke” ropar de och de liberala släpper fram dem till Rosenbad. ”Ett högerspöke” ropar de och fnissar. De liberala röstar för deras budget. ”Överallt högerspöken” skrockar sossarna och centern räddar deras ljugande minister. Så länge smutskastningen fungerar så kommer den inte sluta. Nej, den kommer sannolikt bara bli värre. Men Nyamko Sabuni är en av de som förr fått gå rundor med vänsterns smutskastningsapparat. Hon vet hur oanständiga de kan vara. Och jag vill idag rikta mig direkt till henne: Bryt upp! Du vet att Stefan Löfven inte är rätt man att leda Sverige. Låt oss ta avstamp i våra gemensamma värderingar och arbeta fram ett gemensamt budgetförslag. Och låt sedan riksdagen ta ställning till det förslaget. Ni har makten att förändra – det måste inte bli tre år till med Stefan Löfven. Kom hem till borgerligheten! Ge Sverige en ny regering – redan i höst.

*** Vad vill jag då ha sagt med den beskrivning av det politiska läget som jag gett idag? Jo, att ett av de viktigaste skiftena det senaste året är det mot en socialt ansvarstagande höger – en ny social borgerlighet. En punkt där vi kristdemokrater egentligen alltid befunnits oss. Regeringen – och januaripartierna – står idag för ett mish-mash av politiska förslag. Många sårintressen har lyckats få sig en liten smulbit. Men man har låtit blicken passera förbi de som har svagare röster. Mot detta reagerar vi kristdemokrater för vi verkar i en social och borgerlig tradition. Som bidragit till att stärka och hålla samman länder med långt större problem än dagens Sverige. Den brittiska primärministern Benjamin Disareli såg sitt land delat i två och gjorde det till sitt kall att återskapa en nation. Det fria Tysklands första förbundskansler Konrad Adenauer såg att det enda vänstern erbjöd var en ständig omfördelning av en allt mindre kaka. Därför behövde Tyskland marknadsekonomin – men en social marknadsekonomi. Och polska Solidaritets ledare Lech Wałęsa fick järnridån att darra när han tog strid för att ingen människa ska reduceras till en kugge i någon annans maskineri. De kristdemokratiska idéerna visar vägen även för vårt land. Genom att peka på att vi människor är både individer och sociala varelser. Och att vi därför vare sig frodas i likformade kollektiv eller som isolerade atomer. Vi växer när vi lever tillsammans. Och det är därför vi står för samhällsgemenskap. *** Vänner – Sverige har problem men vi är inte nere för

räkning. Två valrörelser på ett år har gjort att jag fått resa mycket i landet. Och jag kan finna många brister i svenska samhället – men jag finner inga brister i det svenska folket. Vi svenskar har inte begärt mycket av världen. En bit jord i norra Europas utkant att få kalla vår egen. Men vi tog vår lott och skapade tillsammans välstånd och ett välfärdssamhälle. Och därför vet jag att om vi kommer samman – så kan vi minska samhällsklyftorna. Återvinna tryggheten. Bygga upp vår välfärd. Och förnya vår samhällsgemenskap. Men de kräver att vi höjer vår röst för de förbisedda och de bortglömda. Vänner – Höj rösten! Tack för att ni lyssnade ikväll.

Taggar

2010-tal, 2019, Almedalen, Kristdemokraterna, Kvinna, Politiska tal

URI

<https://www.svenskatal.se/tale/ebba-busch-thor-almedalstal-2019>